

5. Sanitaris punkto personalas susideda iš 1 felčerio ir 1—3 sanitarų. Sanitarų skaičius, reikalui esant gali būti padidintas. Prie bataliono ar prie dalies su juo lygia sanitario punkto esti vyresnis medicinos felčeris.

6. Kuopų felčeriai dirba reikalui esant, sanitariame punkte gydytojų nurodymais ir jiems prižiūrint.

7. Visi gulintieji sanitariame punkte ligoniai, įrašomi į ateinančiųjų ligonių knygas į skiltį: „Sanitariame punkte gulintieji“.

8. Visi susirgusieji iš ryto įrašomi felčeriu ar dižuruojančių kuopoje į tam tikrą kuopos knygą ir kartu su ja siunčia į sanitarį punktą.

9. Sanitario punkto dižuruojantis felčeris iš kuopos sergančių knygos, įrašo į sanitarį punktą ateinančiųjų ligonių knygą pavardes, pastebėdamas kelintą kartą ligonis ateina. Patikrinam temperatūra ir apskritai prirengia ligonius gydytojui apžiūrėti.

10. Gydytojo pastabos felčerio užrašomos į kuopos knygą. Šalia kiekvieno karivio pavardės knygoje pasirašo gydytojas.

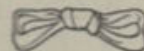
VYTAUTO
DIDŽ. UNIV.
BIBLIOTEKA

144548

Laikinasis

Sanitarijos statutas

VYTAUTO
DIDŽ. UNIV.
BIBLIOTEKA

C28791

8654 el. kat.

VYTAUTO
DIDŽ. UNIV.
BIBLIOTEKA

355

La-129

Lietuvos Valstybės Spaustuvė.

1948

Dalių gydytojų pareigos.

Vyresniojo gydytojo pareigos.

1. Vyresnysis dalies gydytojas priklauso dalies vadui, specialiuose gi medicinos dalykuose jis priklauso tik medicinos kariškai vyresnybei.

2. Vyresnysis dalies gydytojas yra visos medicinos ir sanitarės dalių sritis viršininku.

3. Vyresniajam dalies gydytojui pavesta visa sanitarė dalies sritis. Jis turi rūpintis bendra pulko sanitarija; žiūrėti, kad pavestojai globaliai žmonės būtų apsaugoti nuo pavojingų jų sveikatai įtekmių ir stengtis perspėti visokias nuo blogų gyvenimo sąlygų paeinančias ligas, pašalinant lig laikui blogas įtekmes ir gerinant žmonių laikymo sąlygas.

4. Apie visas tuo atžvilgiu reikalingas priemones, jis praneša žodžiu arba, svarbesniuose atsitikimuose, raštu dalies vadui ir prašo jų įvykdinimo.

5. Dalies vyresnysis gydytojas tikrina kareivių sveikatos stovį ne mažiau vieno karto į mėnesį, o reikalui esant ir dažniau. Prie patikrinimo turi būti ypač atkreipta dėmesys į

užkrečiamasias odos ir kitas ligas ir apskritai kareivinių ir kareivių laikymo sanitarijos atžvilgiu stovį.

Pastaba: Kareivių ir kareivinių už laikymo patikrinimas gali būti pavestas ir jaunesniajam gydytojui.

Apie patikrinimo išdavus (rezultatus) jis praneša dalies vadui ir įrašo pastebėjimus į tam tikrą kuopos knygą.

6. Silpnesnės sveikatos kareiviai turi būti ypač globiami. Jie surašomi skiriumi ir paleidžiami nuo sunkesnių darbų, o taip pat skiriama geresnis valgis, reikalui gi esant jie turi būti sveikatos pataisyti paleidžiami namo arba visai iš tarnybos.

7. Kas dieną iš ryto gydytojas apžiūri, visus sergančius, siunčiamus į sanitarį dalies punktą, ir paskiria jiems gydymą. Staiga ir sunkiai sergantieji apžiūrimi kiekviename laike. Ligoniai raikalingi ilgesnio arba svarbesnio gydymo, siunčiami ligoninėn. Ligoniai, kurie negali būti kilnojami arba kurie reikalauja neilgo gydymo, paliekami dalies lazarete arba sanitariame punkte. Visos gydytojo pastabos įrašoma į tam tikras ateinančių ligonių ir kuopos sergančių knygas. Pastaroje knygoje gydytojas po pastabų pasirašo.

8. Vyresnysis gydytojas veda dalies ligonių knygą. Jis kas dieną praneša dalies

vadui apie ateinančių ligonių skaičių, apie išsiųstų į ligonines, gulinčių dalies lazarete ir sanitariame punkte ir apie jų kasdienines permainas.

9. Apie visus nelaimingus atsitikimus su dalies žmonėmis; kaip tai: nusinuodijimai, susižeidimai, sužeidimai, jis praneša dalies vadui: jeigu gi sveikatai jie gali būti tiek pavojingi, kad nukentėjusieji gali pasidaryti tarnybai netinkamais, tai praneša ir savo mediciniškai vyresnybei iki sanitarijos skyriaus.

10. Staiga kam nors mirus, vyresnysis gydytojas praneša kaip dalies vadui, taip ir medicinos vyresnybei.

Vyresnysis gydytojas tyrinėja visų dalyje staiga ir nuo ligų dalyje mirusiųjų ir apie išdavus praneša dalies vadui ir medicinos vyresnybei.

11. Jeigu dalies žmonės pradeda sirgti dideliu skaičiuje kokia nors viena liga arba jei dalyje pasirodo kokios nors užkrečiamosios ligos, vyresnysis pulko gydytojas praneša apie tai dalies vadui ir medicinos vyresnybei. Jis privalo ištirti, ar nėra kokių ypatingų tų susirgimo ir ligų priežasčių ir apsvarsčius reikalingas jų pašalinimui priemones, praneša apie tai dalies vadui ir jeigu reikalinga medicinos vyresnybei. Apie epidemijas gydytojas praneša ir vietos civiliai medicinos vyresnybei.

12. Jeigu dalies ligoniai gydomi sanitariame dalies punkte arba lazarete, tai dalį jų gydo pats vyresnysis gydytojas, dalis gi pavedama jaunesniajam gydytojui. Reikalui esant vyresnysis gydytojas duoda jam patarimus.

13. Vyresnysis gydytojas lanko savo dalies gydomus ligonius ne dalies ligoninėse, bet vietoje, kur pulkas stovi ir jeigu pastebi kokius nors kareivių gydyme ir užlaikyme trūkumus, praneša apie tai dalies vadui ir savo medicinos vyresnybei.

14. Vyresnysis dalies gydytojas prižiūri, kad kareiviai būtų gerai maitinami, todėl kas dieną apžiūri atvežamus į pulką ir išduodamus į virtuves produktus. Lygiai daboja, kad virtuvės ir valgiui gaminti indai būtų švariai laikomi.

15. Jeigu dalyje yra akimis sergantieji, tai jie ypač turi būti dabojami, kad išvengtų tolesnio prasiplėtimo.

16. Vyresnysis dalies gydytojas gydo visus savo dalyje turinčiuosius: kareivius, karininkus, valdininkus, kunigus ir jų šeimynas, taip pat ir kareivių šeimynas, kurie yra netoliese esančių kareivinėse.

17. Visi kareiviai turintys ligas ir jų šeimynas, kurie yra netoliese esančių kareivinėse, turi būti dabojami suik dalies gydytojo patarimais ir priemonėmis.

17. Vyresnysis pulko gydytojas apžiūri: a) Visus naujai į pulką atsiunčiamus ar atvykstančius ir apie patikrinimą išdavus praneša prisiusdamas sąrašus su savo pastabomis dalies vadui. Sąrašai turi būti priuošti dalies raštinės patikrinti. Medicinos vyresnybei praneša tiktai galutinas patikrinimo skaitlines. b) Visus pasveikusius ir grįžtančius iš ligoninių į dalis ir jei reikalinga paleidžia juos nuo visų tarnybos pareigų ligi 5 dienų. Reikalui esant jie gali būti ir dar paleidžiami, bet ne daugiau 3 kartų. Jei ir po to kareivis dar silpnas, tai laikinai jis turi būti namo paleidžiamas. c) Visus perkeliamus į kitas dalis daboja, kad tarp jų nebūtų užkrečiamomis ligomis sergančių.

18. Dalies vadui paliepus vyr. gydytojas tikrina sveikatos stovį sergančių karininkų ir valdininkų ir apie išdavus praneša dalies vadui.

19. Su visais sanitarijos skyriaus reikalavimais rūpinamo medicinos turto gydytojas kreipias į sanitarijos skyrių, dalykus perkamus už dalies lėšas perka pats neperviršindamas užtvirtintų normų.

20. Iš sanitarijos skyriaus gaunami visi užtvirtintose normose nurodyti vaistai ir instrumentai, ir per sanitarijos skyrių iš intendantūros baltiniai, paklodės ir antklodės

Kas reikalinga be to dar, tas perkama už dalies pinigų. Jei šie daiktai iš sanitarijos skyriaus sandėlio Intendantūrosna duodami, tai jie perkami dalies lėšomis.

21. Santarijos dalies punktui ir lazaretiui reikalingas lėšas, dalies gydytojas gauna iš dalies ūkio vėdėjo. Gale metų jis duoda dalies vadui pilną padarytų išlaidų apyskaitą.

22. Gydytojas nepriima vaistų instrumentų, aparatų ir aprėdymo dalykų, atleidžiamųjų daliai blogame stovyje arba blogos rūšies. Jis, sustatęs aktą su parašais trijų asmenų (gydytojų, ūkio vėdėjo arba karininkų), praneša apie tai dalies vadui ir medicinos vyresnybei.

23. Vyresnysis dalies gydytojas daboja, kad vaistai ir kitas turtas būtų aikvojami taisyklingai ir ekonominiai. Kas dieną jis patikrina ir užtvirtina visus jaunesniųjų gydytojų receptus ir reikalavimus ir ūkio vėdėjo reikalavimus.

24. Vyresnysis gydytojas prižiūri ir atsako už visą išdo turtą prie dalies sanitariinio punkto ir lazareto. Jis daboja, kad reikalingas dalies mobilizacijai sanitaris turtas visuomet būtų tvarkoje pagamintas.

25. Apie atvykimą ligų, mirtį, dalies apleidimą, ir apskritai apie visas permainas su priklausančiu jam medicinos personalu iki jaunesniųjų felčerių jis praneša savo medicinos vyresnybei.

Vyresnysis dalies gydytojas praneša savo medicinos vyresnybei, kas iš jo klausančių jaunesniųjų gydytojų, felčerių ir kitų tarnaujančių yra užsitarnavęs tarnyboje pakelti.

Felčerių ir kitų žemesniųjų tarnaujančių tarnybai pakelti reikalinga dalies vado sutikimas.

26. Vyresnysis dalies gydytojas mokina dalies felčerus, mokinius, sanitarus ir skaito pamokas su mokomosios komandos kareiviais.

Apie tai, kad felčerių mokiniai pasekmingai išlaikė felčerių kvotimus, jis praneša į sanitarijos skyrių. Skyrius juos ir pakelia į felčerus.

Felčerių mokiniai mokinami sanitarijos skyriaus nustatytais programų ir planu.

27. Per kariškas pamokas, parodas, manevrus, kai gali būti reikalinga medicinos pagalba, vyresnysis gydytojas būna prie dalies arba paskiria jaunesniųjų gydytoją ir kiek reikia felčerių. Su jais turi būti visa, kas reikalinga pagalbai suteikti.

28. Vyresn. dalies gydytojo drausmės teisės lygios batalijono vado teisėms.

29. Taikos ir karo laike, manevruose ir apskritai dalies žygiuose, vyresnysis ir jaunesnieji gydytojai gauna arklius ir balnus.

Jeigu pulkas stovi vietoje, bet jo kareivinės arba atskirų pulko dalių butai toli vienas nuo kito, gydytojams, tarnybos reikalais važiuoti, duodami arkliai su vežimais

30. Vyr. gydytojas, susirgęs ar atostogoms paleistas, paskiria vieną jaunesniųjų gydytojų savo pavaduotoju ir praneša apie tai dalies vadui taip pat ir savo medicinos vyresnybei. Pasveikęs ar pargrįžęs iš atostogų pradedant vėl eiti savo pareigas praneša apie tai dalies vadui ir medicinos vyresnybei.

31. Vyresnysis dalies gydytojas gali būti laikinai atleidžiamas dalies vado ne daugiau kaip 20 dienų. Ilgesniam laikui ir ne daugiau 40 dienoms atleidžia sanitarijos skyrius. Ligai gydyti gali būti atleidžiama ir ilgesniam laikui.

32. Naujai atvykstant į dalį arba ją apleidžiant vyresn. gydytojas priima ir atiduoda visą jam pavesta išdo turta. Knygas ir akta apie tai su priimančio ir atiduodančio parašais įteikia dalies vadui ir savo medicinos vyresnybei.

33. Vyresnysis dalies gydytojas siunčia į Sanitarijos skyrių visas apie dalies sanitarijos stovį žinias nustatytomis formomis kas dvi savaites, rašant jas kiekvieno mėnesio 1 d. ir 16 d.

Gale metų pristatoma metų apyskaita ir žinios bendrai nustatytomis formomis.

Jeigu kiekvienas pulko batalijonas stovi atskirai ir vienas nuo kito toli, ir jeigu vyr. gydytojas greit žinių nuo batalijono gydytojų surinkti negali, tai kiekvieno batalijono gydytojo rašoma žinios atskirai.

Jaunesniųjų dalies gydytojų pareigos.

1. Jaunesnysis dalies gydytojas priklauso vyresniajam dalies gydytojui ir veikia jo nurodymais.

2. Jeigu gi batalijonas, prie kurio priskirtas jaunesnysis gydytojas, stovi atskirai, tai jaunesnysis gydytojas priklauso batalijono vadui tais pačiais pamatais, kaip ir vyresnysis gydytojas pulko vadui, ir tada savo darbe vadovaujasi vyresniojo gydytojo pareigų nurodymais.

3. Jaunesnysis gydytojas turi kuopos vado teises.

4. Jaunesnysis gydytojas duoda pagalbą dovanai dalies karininkams, valdininkams ir jų šeimynoms.

5. Dalyje, kur yra tikrai vienas gydytojas, bet kur jis tarnybos ir algos atžvilgiu sulig dalies žmonių skaičiaus atatinka jaunesniajam gydytojui, jis vadovaujasi savo darbe vyresniojo gydytojo pareigų nurodymais.

Dalies vaistinė.

1. Dalies vaistinės prižiūri pats gydytojas. Visi stipriai veikiantieji vaistai ir nuodai laikomi uždarytoje spintoje. Jos raktas esti pas vieną dalies gydytoja.

2. Vaistus dirba ir išduoda sulig dydytojaus receptų ir jam priežiūrint vaistinės felčeris arba dalies vyresnysis medicinos felčeris. Visi iš dalies vaistinės reikalavimai turi būti vyresniojo dalies gydytojo pasirašyti.

3. Kas dieną vaistinėje dirbantis felčeris arba pats gydytojas užrašo į receptų žurnalą ir kitas knygas dienos vaistų ir kitas turto išlaidas.

4. Mėnesiui pasibaigus viso mėnesio išlaidos suskaitomos ir užrašomos į aptiekos ir kitas knygas.

5. Vaistai, kurių vaistinė neturi ir kurie neparodyti dalies vaistų normoje, reikale gali būti perkami vyresniojo gydytojo dalies lėšomis.

6. Visi iš Centralio vaistų sandėlio gauti ar pirkti vaistai ir kiti medicinos turto dalykai užrašomi į aptiekos ir materijalę knygą.

7. Metams suėjus daroma bendra vaistų ir kitų dalykų apyskaita. Ji siunčiama sanitarijos skyriaus farmacijos daliai.

Pastaba. Dalijant sumą išlaidų ant mėnesių skaičiaus, gaunamos normos naujų metų vaistų ir kitų dalykų reikalavimams sąstatą.

8. Dalies ir ligonių vaistinės gauna vaistus, instrumentus ir kitus medicinos turto dalykus iš Kr. A. M. sanitarijos skyriaus Centralio aptiekos sandėlio sulig dalies vyresniojo gydytojo reikalavimo.

9. Vaistai reikalaujami skaičiuje ne daugiau 4 mėnesiams nustatytų normų rūšyse.

10. Reikalavimas rašomas nustatyta forma. Jis pasirašomas vyresniojo gydytojo ir dedama ant ji dalies antspaudas.

11. Dalyje, kur nėra gydytojų, reikalavimą pasirašo vyresnysis dalies felčeris. Kur ir jo nėra — dalies vadas.

12. Vienas reikalavimo ekzemplieris pasilieka dalyje, kitas siunčiamas į C. A. Sandėlį, kur ir pasilieka.

13. Sandėlis siunčia daliai vaistus ir kitą mantą su įrašu. Įrašė dalies gydytojas, patikrinęs siunčiamųjų dalykų skaičių ir rušis, pasirašo ir prideda antspaudą.

14. Reikalaujant iš Centralio Aptiekos sandėlio ne medicinos mantos, rašoma atskiri reikalavimai.

15. Dėžės nuo vaistų ir kitų dalykų gražinamos sandėliui, kai iš jo kitą kartą vaistai reikalaujama.

Kariškos ligoninės ūkio vedėjo pareigos.

1. Karo ligoninės ūkio vedėjas, yra vyresniojo gydytojo padėjėju ūkio srityje ir visų kitų tarnaujančių toj pačioj srityj viršininku.

2. Visas karo ligoninės turtas, išskiriant medicinos, yra ūkio vedėjo žinioje ir atsakomybėje.

3. Ūkio vedėjas privalo daboti, kad ligoninės ūkyj būtų tvarka.

4. Laikyti švarume ir tvarkoje ligoninės butą ir daboti, kad viskas būtų padaryta nuo gaisro apsaugoti.

5. Prižiūrėti, kad ligoninės butas visuomet būtų aprūpintas kūru, šviesa, vandeniu ir gerai venteliuojamas.

6. Prižiūrėti, kad ligoniai ir kiti tarnauojai (t. y. sanitarai ir felčeriai) visuomet būtų aprūpinti maistu.

7. Prižiūrėti, kad visi reikalavimai produktų, būtų susstatomi sulig kasdieninio žmonių ir ligonių sąrašo, ir tokius reikalavimus siuntinėti vyresniam gydytojui užtvirtinti.

8. Visą ligoninės išdą, paimtus iš ligonių dokumentus ir visą turtą laiko kasoje (geležinėje spintoje).

9. Prižiūrėti, kad visos ligoninės ir ligonių turtas, rūbai laikomi ligoninės sandėliuose, būtų tvarkingai daboti ir užlaikomi.

10. Prižiūrėti, kad ligoninės raštinėje knygos ir apyskaitos ūkio srityje būtų atitinkamai vedamos.

11. Ligoninės išdas saugojamas apskritais pamatais: t. y. kasos raktas būna pas išdininką, o antspauda — pas ūkio vedėją. Jei sulig ligoninės štato išdininko nėra, tada nuo kasos raktas būna pas ūkio vedėją, o antspauda pas vyresnijį gydytoją.

12. Ūkio vedėjas už savo pareigų nevykinimą ir padalytus per tai išdui nuostolius atsako per teismą ne tik asmeniniai, bet ir visu savo turtu.

13. Ūkio vedėjas, baudžiant savo pavaldinius drausmės statutu, turi bataliono vado teises.

Karo ligoninės raštinė.

1. Karo ligoninės raštinė sudaryta iš dviejų dalių: medicinos ir ūkio. Pirmas dalis yra vyresniojo ordinatorio priežiūroje, o antra — ūkio vedėjo.

2. Ligoninės raštinėje vedamos ir laikomos šios knygos ir dokumentai: a) ligų istorijos; b) gydytojų užrašai (medicinos pastabos užrašai); c) knyga liūdymams įrašyti paleistiems iš tarnybos kareiviams, sulig jų sveikatos stovio visai ar laikinai, ar tik pas skirtų iš rikiuotės į nerikiuotės dali; d) įrašinėti teisingumo — medicinos aktų knyga;

e) įeinamoji knyga, kurion įrašoma kiekvienas atvykęs ligonis su pastabomis apie ligos rūšį ir ligonių rūbu sąrašą. Ton knygon rašoma taip pat ir kiekvienas pasveikęs ligonis; f) kasdieninio ligonių skaičiaus knyga; g) pajamų — išlaidų knyga; h) pinigų žurnalas; i) pajamų — išlaidų kūro, šviesos ir pašaro knyga; k) pajamų — išlaidų produktų knyga; l) ligonių maitinimo apyskaitos knyga; m) įeinamųjų ir išeinamųjų raštų knyga; n) užrašinėti ligonių pinigams ir kitam jų turtui knyga; o) testamentų knyga; p) įsakymų knyga; q) žinios ir sąrašas apie tarnaujančius ligoninėje; r) mirusių ligoninėje knyga ir s) užrašinėti mirusiųjų — daiktų ir pinigų knyga.

Pažymėtos a—d punktuose knygos, vedamos medicinos dalyje, o v—s kitos — ūkio dalyje raštinėje.

Pastaba. Ligų istorijos dalinamos į 3 rūšis: 1) Prie pirmos rūšies ligų istorijos priskaitoma istorijos tokių ligų, arba karo sužeidimų, kurios ateityje neleidžia jiems dirbti ne tik sunkesnio, bet ir lengvesnio fizinio darbo (šios ligų istorijos laikomos 10 metų). 2) Prie antros rūšies ligų istorijos priskaitomos: a) istorijos ligų sužeistų karininkų, visai paleistų nuo kariuomenės naujokų ir laikinai ar visai paleidžiamų nuo kariuomenės,

sulig sveikatos stovio kareivių; b) sergančių karininkų ir kareivių ligų istorija, pas kuriuos stebėta prie gyvybės ar po mirties nusinuodijimo ar kiti ne normalios mirties apsireiškimai, reikalaujantieji medicinos nagrinėjimo; 3) suareštuotų naujokų ir kareivių ligų istorija, kurie jau buvo siunčiami į ligoninę patikrint jų sveikatos stovio ir pripažintų netikusiais kariuomenėje tarnauti. Šios istorijos laikomos 5 metus. Prie trečios rūšies ligų istorijos priskaitomos visos kitos ligų istorijos ir laikomos 2 metu.

Vyresniojo medicinos felčerio pareigos.

Vyresnysis medicinos felčeris darbuojasi prie dalies sanitarinio punkto ar lazareto ir veikia dalies gydytojo nurodymais. Jam pavadama: rūpintis, jei nėra tam tikro vaistinės felčerio, kad dalies vaistinėje visuomet būtų užtektinai, sulig nustatytos normos, vaistų, ir prižiūrėti, kad žemesnis sanitarinio punkto personalas priderančiai eitų savo medicinos pareigas. Jis prižiūri, kad visi gydytojų nurodymai, kas link maitinimo ir užlaikymo ligonių, būtų gerai pildomi, o jeigu dalis savo gydytojo neturi, tai jo pareiga yra daboti sanitarinį dalies stovį; duoti

sergantiems pagalbą, siūsti juos ligoninėn, —ir vesti sanitarinės dalies apyskaitas ir knygas.

Jaunesniojo felčerio pareigos.

1. Jaunesnysis (kuopos, batarėjos, eskadrono) felčeri visuomet būva prie savo dalies, jam pavedama sanitarė kareivių priežiūrą ir ją atlieka sulig dalies gydytojo nurodymų.

2. Jaunesnysis felčeri neturi teisės pats gydyti kareivių be gydytojo nurodymų, bet nelaiminguose ir neatidėtinuose atsitikimuose jo pareiga yra suteikti pirmą pagalbą. Sykiu jis praneša apie tai gydytojui.

3. Medicinos darbo srityje jis visai priklauso dalies gydytojui. Kur nėra gydytojo, tai vyresniam dalies felčerui, rikiuotės gi ir vidaus tvarkos atžvilgiais—dalis vadui ir viršininkui.

4. Jis prižiūri silpnesnių sveikatos ir gydytojų kareivių sveikatos, patikrinant, praneša apie tuos silpnesnius. Visi gydytojo nurodymai turi būti priderančiai vykdomi.

5. Kiekvieną rytą, su dalies dižuruojančiu, jis išklausinėja visus kareivius ir praneša apie sergančius dalies vadui ar viršilai, ir sulig jų nurodymo siunčia ligonius į sanitarį punktą.

Sanitarų pareigos.

Esamieji prie kuopų sanitarai dirba kuopos felčerui prižiūrint ir jų nurodymais, laike gi kovos jie teikia sužeistiems pirmą pagalbą, negalinčius gi eiti—jie neša į tvarstymo punktą. Esantieji prie sanitarinio punkto, lazareto ar ligoninės, dirba gydytojų nurodymais.

Sanitaris dalies punktas (okolodok).

1. Sanitaris punktas organizuojamas prie kiekvienos atskiros dalies, kur tiktai yra gydytojas ar felčeri.

2. Jei visi punkto batalijonai stovi vienoje vietoje, ne toliaus 1—1¹/₂ kilometro vienas nuo kito, tai prie jų atidaromas vienas bendras sanitaris punktas.

3. Prie sanitarinio punkto būva: ateinantiems ligoniams ambulatorija ir lengvai sergantiems ligoniams—lovos, skaičius lovų sanitariame punkte, lygus 2—3% skaičio visų žmonių esančių dalyje.

4. Sanitaris punktas lovas ir visą kitą ūkio mantą gauna iš savo dalies. Būnantieji sanitariame punkte ligoniai visą užlaikymą ir baltinius turi gauti iš savo dalies. Išimtinuose atsitikimuose, kai ligoniai reikalauja geresnio užlaikymo, pastarasis, gali būti, gaminamas prie sanitarinio punkto.